

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Hegyedévre	120 K
Egy hétre	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Főszerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilnyeva (Zápcija) utca 1. Telefonos: 2

MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFO ÉS ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELESEL.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 224. szám.

Szombat, 1920 október 9.

Tévedtem,

mondja Lenin. Azt hiszem, hogy az orosz munkásság és az orosz paraszt eléggé érett lesz és végig tudja majd harcolni a világforradalmat. Tévedtem, mondja Lenin, az orosz nép ingatag és megbizhatatlan, műveletlen, sőt baromi, ezért tehát arra a tapasztalatra jutottam, hogy Oroszország nem tudja a kommunizmust diadalra juttatni. Lenin e szenzációs, de kései felfedezése után most már csupán az angol munkásságban bízik. Ha az angol munkások nem csinálják meg sürgősen, lehetőleg mindjárt a nagy forradalmat, akkor a kommunizmus az egész világra nézve megbukott.

Jobb lett volna, ha Lenin, az az eddig esalhatatlannak hitt vörös pápa már valamivel előbb észrevelte volna ezt a kis tévedését, melyet most olyan könnyedén vall be, mintha valami csekély menetrejű vagy étlapi tévedésről lenne szó.

Most, hogy a tüzzel-vassal, vérrel, éhhalállal, pestissel és könnyel életrehívott és mililók pusztulása révén erőszakkal életben tartott gyakorlati kommunizmus megváltói és napoleoni pózba vágott apostolainak tengernyi szónoklatai ellenére is végért járja, Lenin a lehető legegyszerűbben intézi el ennek a bejelentését.

Tévedtem, mondja a moszkvai apostol és már hátat is fordít a hullahegyeknek. Nem szeretem az orosz munkást, meg az orosz parasztot. Nem intelligensek. Megpróbáltam velök lángragyújtani a világot, de nem lehet velök dolgozni. Nem akarnak tovább is éhezni és továbbra is meghalni. Ilyen hősiességre csak az angol munkás képes.

Uj szerelme, az angol munkásság felé tárja ki karját a moszkvai vörös pápa. Nem valószínű azonban, hogy a fegyvermezett és intelligens angol munkás megszédül a nagy lárna már csöppet sem varázslatos igéitől.

Mert mi lesz, ha a esalhatatlan Lenin ismét tévedni talál? Tévedni emberi dolog, de a félisteneknek nem szabad tévedniük.

Az orosz-szovjet végóráit éli...

Az összes bolsevik frontok fölbomlottak. — A parasztság, sőt a gyári munkásság is fölbuzdult a szovjet-rendszer ellen. — A szovjet-tisztviselők men-kültre e hagyják hivatalaikat. — Wrangel tábornok óriási győzelme a szovjet-csapatok fölött. — Trockij utolsó erőfeszítései.

Stochelm, okt. 8.

Egész határozottsággal megállapítható, hogy az orosz szovjet uralom a legutóbbi napokban történt események folytán végső óráit éli és bukása csak napok, vagy talán csak órák kérdése. A külföldre és Svédországba átszökött magasrangú orosz szovjet hadseregbeli tisztek hírül adják, hogy az összes szovjet frontok fölbomlottak. A déli fronttól a lengyel előnyomulás következtében rendetlenül visszavonuló bolsevista csapatok beteg, éhségtől elesigázva, kimerülve eldobták felszereléseiket és szétszélednek, de főleg az orosz határon túlra szöknek tömegesen.

Stockholm, okt. 8.

Bent Oroszországban, a lakosság minden rétegében óriási mérveket öltött az általános nyugtalanság. A szovjetlapok naponta egyre nyitabban és sötétebben tárják föl a szovjet helyzetét. Most már nemcsak a parasztság lázadnak föl a szovjeturalom ellen, de még a gyári munkásság is határozott ellenállást tanúsít a népbiztosságok kapkodó, fejletlen rendelkezéseivel szemben és hadszolgálatnak nyíltan ellenszempülnek. Ezenkívül több kormányzóságban általános sztrájk tört ki, mellyel a szovjeturalom megdőlését és az azonnali béke megkötését akarják kiereszkölni.

Beograd, okt. 8.

Valuták: Francia frank 210, Dollár 31-30, Lei 56-50, Napoleon 107-40, Márka 50-50, Font sterling 110, Lira 133, Léva 42—, Osztrák korona 10-05.

Tőzsde.

Érték dinárokbán.

Devizák: Páris 210, Milano 130, Prága 40-80, Wien 9-05.

Beogradban tehát:

1 frank	— — — —	8-40 jugoszláv korona.
1 dollár	— — — —	125-20 jugoszláv korona.
1 lei	— — — —	2-26 jugoszláv korona.
1 napoleon	— — — —	429-60 jugoszláv korona.
1 márka	— — — —	2-02 jugoszláv korona.
1 font	— — — —	440— jugoszláv korona.
1 lira	— — — —	5-32 jugoszláv korona.
1 léva	— — — —	1-68 jugoszláv korona.
1 osztrák korona	— — — —	0-402 jugoszláv korona.

Narodna Banka részvénye 2885.

Páris, okt. 8.

Wrangel tábornok döntő győzelmet aratott az orosz szovjet-csapatok fölött. Marinpol elfoglalása után hadseregével a Donec felbőg nyomult előre átkaroló mezdulattal és ezáltal 100 ezernél több hadifoglyot és nagymenységű hadianyagot ejtett zsákmánnyul.

Sebastopol, okt. 8.

Novo-Moszkovszkva és Pavlovgrad tartományokban a vörös csapatok és a szovjet ellenes lázadók között formális ütközetek folynak napok óta, és a szovjet-csapatokat mindenütt megverik a lázadók. A szovjet tisztviselők mindenünnen elmenekülnek hivatalaikból.

Helsingfors, okt. 8.

Trockij éjjelt nappá tevő emberfölötti munkával azon fáradozik, hogy a szovjeturalmat valahogyan föntartsa, de minden erre irányuló rendelkezése és agitációja eredménytelen marad, éppugy mint azon igyekezet is, hogy a szibériai és keleti frontok szovjetcsapatait a nyugati frontra vesse és hogy ezekkel bent az országban a szovjet ellenes alakulatokat leverje, mert az összes frontok hadseregcsaportjai már fölbomlottak és velök rendelkezni többé nem lehet.

Megszűnt az angol bányász-sztrájk.

Páris, okt. 8.

Doverből jelentik: A hetek óta tartó angol bányászsztrájk, amely jelentőségében és következményeiben esaknem felboríthatta volna az egész jelenlegi angol politikát, ma véget ért. A bányásmunkások szindikátusa teljes békés meg egyezésre jutott a bányatulajdonosok szövetségének intéző bizottságával.

Franciaország Ausztria és Németország egyesülése ellen.

Beograd, okt. 8.

A francia kormány megkereste a franciaországi amerikai követséget, ahol tiltakozóan intervenált a Németország és Ausztria egyesülésére vonatkozó népszavazás megejtése tárgyában. Ugyisint az amerikai német és osztrák követségnél is bejelentette tiltakozását ez irányban. Az amerikai követségnek küldött jegyzékében azt javasolja a francia kormány, hogyha Amerika szintén tiltakozó álláspontra helyezkedik a német-osztrák egyesüléssel szemben és ha ezen tiltakozásának nem lenne meg a kellő eredménye, úgy Amerika vonja ki azonnal Bécsből összes jótékonyági és élelmezési bizottságait és az ottlévő készleteit és felszereléseit szállíttassa el.

Megszűnnek a fegyvergyakorlatokra való behívások.

Beograd, okt. 8.

A tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy a fegyvergyakorlatra való eddig szokásban volt behívások rendszerét végleg megszünteti. Így tehát a tartalékos tiszteknek és általában a többi hadköteleseknek ezentúl nem kell fegyvergyakorlatra jelentkezniük, miután az erre való szükségességi ok is megszűnt.

Összeül a népszövetség.

Páris, okt. 8.

A népszövetség október 14-én kezdi meg Haymans elnöklése alatt ülését Bruxellesben.

A munkásvédelmi törvény előkészítése.

Beograd, okt. 8.

A minisztertanács állandó szociálpolitikai bizottsága a munkásvédelmi törvényre vonatkozó végleg kidolgozott javaslatát a minisztertanács hétfőn tartandó ülésén fogja jóváhagyni. A javaslat szerint, Zagrebban, Ljubljánban, Serajevóban és Noviadon munkáskamarákat állítanak föl a munkásvédelmi törvény szakszerű előkészítése és a szociális kérdésnek kormányzati uton való megoldása céljából.

HIREK

Ihaj-csuhaj, verekedjünk, veszekedjünk!

Könyvebb fajsúlyu esetei XX. századbeli derült napjainknak.

Amiket mostan az alábbi pár sorban röviden el fogok zengen, azok tulajdonképpen nem új dolgok, halottunk már ilyesmit a jó, meleg békevilágban is, de azért mégis érdemes, hogy egy picurkát odatarisuk a tükröt egymás elé, hogy milyen szépen is nézünk mi ki okos, felvilágosodott kultúremberek. Mi kultur embák. Szép, sveifolt kultúregyerek akik az Orangután című nagyapánktól az Uristen képére kezdtünk tökéletesedni a világ teremtése óta.

Hát hogy háboruban, csaták közben öldököljük, rugjuk, verjük egymást, az még csak hagyján, az hogy ugymondjuk, szabályszerű, ahogyan a francia mondja: C'est la Guerre! De hogy a hétköznapi, békés polgári munka, társas együttműködés közben is folytonosan posztkodjunk, verekedjünk, az mégis csak sok egy küssé.

A görögök Athénben, nemzeti ünnepeükön összevesznek, megverekednek és mint egy klasszikus drámban egymást kölcsönösen legyilkolják. Nagyon jó eset. Kommentár nem is kell hozzá.

A bécsi keresztény szociálisták és szociáldemokraták egy városi közgyűlésen szintén összekapnak és megrugdalják, hasba és fejbe vaddossák egymást, úgy hogy menekülni kénytelenek egymás elől. Ez is jobb his eset. Ehhez sem kell kommentár.

Lenin bácsiék a hozzájuk küldött békekötveket meg sem hallgatják, lefogják, megölik. Ez is nagyon rövid his mozarab.

De aztán vannak közelebbi kis humoros esetek itt közöttünk is. Egy vézna, beteges, gyenge, de komoly tanítónő megdorgál szóval egy negyedik elemista kölköt, mert egy macska fejét husággal akarja nagy ambícióval betörni. Erre a kölkök a macska helyett a tanítónőni fejére talál egy alaposat rásózni. Aztán pedig böggve hazamegy apjához és elpanaszolja, hogy a tanítónő megverte ok nélkül. Erre az apuka felbőszülve beront a tanítónő magánlakásába és a szegény beteges, vézna tanítónőni alaposan elveri és a telejébe még fel is jelenti a szolgabírósnál. Ugy-e ez is herceg his esete? Az apát biztos bírónak fogják a falujában megválasztani, mint erélyes embert, amiért egy diplomás, intelligens egyént „lekapták” a lábáról, a drága flacs-káját pedig a IV. b. oszt tanuló bi-

Véres verekedés a bécsi keresztény-szociálisták és a szociáldemokraták között

Wien, okt. 8.

Az ausztriai, különösen a bécsi politikai helyzetet nagyon feszültté teszi a bécsi keresztény-szociálisták és szociáldemokraták között kiélesedett viszony, amely az utóbbi időben már valóságos ellenségessé fajult és az ebből folyó incidensek és szociálista mozgalmak nagyban megnehezítik a wieni kormánynak amugy is sok akadályokba ütköző munkáját. Legutóbb a városi képviselőtestületi ülésen történt botrány a keresztényszociálisták és a szociáldemokraták között. Ugyanis a keresztényszociálistákat azzal vádolják, hogy állandó-

an a magyarokkal konspirálnak a régi habsburgi monarchia visszaállítására. Dr. Weiskirchner volt polgármester beszéde közben a szociáldemokraták nekirohantak a keresztény szociálistáknak, akiket véresre vertek a teremben lévő számbeli többségükkel és kiméletlen, brutális fellépésük folytán. A keresztényszociálisták ablakokon és háztetőkön át menekültek a szomszédos házakba és az utcára, a szociáldemokraták brutalitása elől. A botránynak, mint jelentik, nagyon komoly retorziója és erősen kiható politikai következményei lesznek.

Lenin az angol munkások forradalmát reméli.

Pris, okt. 8.

Miss Sylvia Pankhurst, a híres angol feminista-szociálista agitátornő, aki nemrégén tért vissza Moszkvából Angliába, egy legutóbb Bostonban tartott kommunista gyűlésen beszédet mondott, amelyben a Leninrel folytatott személyes megbeszéléseiről számolt be a jelenlévő munkásságnak. Lenin azt mondta neki, hogy a forradalmak vezérémbereinek mindig pesszimistáknak kell lenniük a várható forradalmat illetően, mert a nép, alacsony intelligenciájánál fogva mindig kiszámíthatatlan kedélyű

és minden semmiség is befolyásolhatja elhatározását vagy álláspontját egyik órától a másikra. Lenin ezen véleményét legfőképpen az orosz népből merített tapasztalatai alapján mondta. Egyben kijelentette, hogy miután az orosz nép megbízhatatlan és ingatag, a világgforradalom és kommunizmus általánossá tételét egyedül a képzett és fegyelmezett angol munkásságtól reméli. Ha azonban Angliában nem egyszerre és nem egyöntetűen tör ki a forradalom vagy a kommunizmus végleg megbukott az egész világra nézve.

zalminak választják majd meg, amiért nem engedett magán jogtalan sérelmet elkövetni.

Az semberi drasztikusságok festőinek a XVII. század holland festőinek és Hogarth Vilmosnak kellene jeltámadniok, hogy megfessék, lerajzolják a mai polgári életünk kedves kis epizódjait, melyekhez hasonló jókat kíván.

ihaj-csuhaj hegedüs bácsi.

Egyházzenei műsor. A nagybecskereki római káth templomban f. é. október hó 10. é. dé. előtt 10 órakor az ünnepi nagymise alatt előadtnak: Mise, vegyeskar, irta Adler E., előadja az egyházi énekkar. Graduale „Ave Maria”, Attenhoffer K-tól, énekl. Weninger J. Clari-ett-szólo játsza Zacha K. Offertorium „Ave Maria”, Mascagni-tól, énekl. Martinovics N. A. A misét Weninger József egyházi karnagy vezényli. Délután 3 órakor: Lytania, Bil-től. „Tantum ergo”, „Gentori”, Reimann-tól. „Fohász”, Weninger-től, „Oh szűz anyánk”, Weninger-től.

A tisztviselői pótlékokra vonatkozó rendelet a napokban jelenik meg a hivatalos közlönyben. A pótlékokat október hó 1-től kezdődő érvénnyel folyósítják.

Szállodai tolvajlás. A tegnapi nap folyamán ismeretlen tettes behatolt a Rózsa-szállóban megszállt Löbl Jakab kikindai lókereskedő szobájába és ott a bőrönd feltörése után különféle ruházati cikkeket lopott el, mintegy 1500 korona értékben.

Az idegeneket be kell jeleníteni. A rendőrbíró megbüntette Steiner Hermant 50 dinárra, Geiduschek Ignácot 50 dinárra, mert a hozzájuk érkezett idegeneket a rendőrségen nem jelentették be.

Verekedés a vásárban. Tegnap reggel a vásárban nem kis riadalmat keltett két piaci árus szóváltása, amely a végén tettesességgé fajult. A két ember azon vészett össze hogy mindkettő egy helyen akart árulni. A szócsata úgy végződött, hogy Jerem Sebestyén szítás baltát fogott az ellenfelére és le akarta ütni. Szerencsére arra járt egy rendőrőrjárat, amely a dühöngő embert lefogta és letartóztatta.

Működik az Inspekcija Rada. Az Inspekcija Rada előterjesztésére 8 órai munkaidő be nem tartása miatt a szociális miniszterium a Daun- és a Stagelehműft-féle téglagyárakat és a Hazai Malom R.-T.-ot fejenként 300 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Dr. Vesznies keresk. miniszter Brüsszelből Beogradba érkezett.

Mulátnak az emberek. A rendőrbíró a záróra be nem tartása miatt fejenként 25 dinárral büntette meg: Szabóky Bélát, Tóth Lajost, Bada Dezsőt, Toskov Perát, Küffer Leót és Amend Rezsőt.

Ügyeljünk a köztisztaságra. A rendőrbíró köztisztaság elleni kihágás miatt 50 dinár pénzbírságra ítélte Amend Rudolfot.

A Narodna Banka Igazgató-sága. A Narodna Banka vezérigazgatójává dr. Novákovics Dragolyubot, az ellenőrzési bizottság igazgatójává Gaits Stevánt és az adminisztráció igazgatójává Sejnovitsot választották meg.

Draskovits miniszter Zagrebban, Draskovits belügyminiszter a jövő hét végén Zagrebba utazik, ahol résztvesz a demokrata-párt gyűlésén.

Sztrájkoló újságiról. Berlinben a tegnapi napon bérmozgalmából kifolyólag 3500 hírlapíró sztrájkba lépett. A lapok közül egyedül a Freiheit, Rote Fahne és a Vorwärts jelennek meg. Ezek azonnal teljesítették munkatársaik követelését.

Puccini új operája. Puccini a tegnapi napon érkezett meg Bécsbe, hogy maga dirigálja a Volksoperben színre kerülő új operáját a: Rondinát.

Elvesztett egy sötétzöld hosszukás női pénztárca a Gimnázium, Fő- és Korona-utcán keresztülmenet. Tartalma 300 korona készpénz és egy zsebkendő Mariska monogrammal. A becsületes megtaláló kéri a jutalom ellenében azt a Torontál kiadóhivatásban leadni.

Drágább lesz az élesztő. Élesztőnek iparrendelővel nélkül való árulásáért a rendőrbíró Graf Józsefet 100 dinár bírsággal büntette meg.

Syion mester mai és holnap esti telepáthikus estélyeire elővételben Mangold könyvkereskedése árulja a jegyeket Vasárnap d. e. 8—10 óráig a könyvkereskedésben, d. u. 3—5-ig és fél 7 órától a Kaszinóban.

Végre talán rend lesz.

A rendőri szolgálatra nézve a tegnapi nappal életbe léptették újra azt a szabályrendeletet, amely szerint a háboru előtt teljesített szolgálatot. Minden kerületben állandó rendőri szolgálatot szervez meg a rendőrség, úgy hogy esetleges bajoknál azonnal a kerületi rendőrbiztoshoz lehet fordulni. Ezekben a kerületi őrségeken kívül rendszeres nappali utcai szolgálat is lesz ezentúl a rendőrségnek.

A köztisztaság ellenőrzésére is lesz egy külön rendőri biztos, aki arra fog ügyelni, hogy az utcák, járdák állandóan tisztán tartassanak. Minthogy a mai rettenetes anyagi viszonyok között a város nem képes az utcák tisztogatását olyan mértékben keresztülvinni, mint ahogy szeretné és ahogy kellene, kéri a háztulajdonosokat, hogy a házak előtti járdát mindennap separtassák és locsoltassák föl. Utcára mosogatóvizet nem szabad kiönteni. Hulladékokat, szemetet külön helyen kell összegyűjteni. Takarításnál a portörő ruhákat nem szabad az utcai ablakokon kirázni. Szőnyegeket az utca felé porolni nem szabad. Egyszóval mindazon apró visszaéléseket szünteti be a rendőrség, amelyek a háboru alatti gyöngye rendőrségi ellenőrzés folytán keletkeztek.

Minden esetre fontos, hogy a közönség a jövőben a legmeszebb módon támogassa a rendőrséget az általános közrend helyreállítására irányuló munkájában.

Beiratkozások a budapesti tudomány-egyetemen.

Korlátozták a hallgatók számát.

Budapest, okt. 7.

A Magyar Tudományegyetem előadásai október 11-én kezdődnek. A miniszteri rendelet szerint első éves hallgatók felvételére a hittudományi szakra 50, a jogi- és államtudományira 50, az orvosira 600, a gyógyszerészire 100 és a bölcsészetre 300 hallgató. A régi jogon beiratkozók számát nem korlátozzák. Előreláthatóan az egyetemi polgárok száma 6000 lesz.

SPORT

A svéd bajnokságok.

Szeptember végén tartották meg a stocholmi stadionban az évenkénti szokásos svéd atletikai bajnokságokat. Negyvenhat egyesület vett részt ezen a gyönyörű versenyen, mely két új svéd rekordot eredményezett. Az egyik a gerelyhajításé, 62 m. 67 cm.-el, a másik a kétkézes súlydobásé 26 m. 79 cm.-el.

Részletes eredmények:

100 m.: 1. Sandstrom 11:1 mp. 2. Engdahl 11:1 mp. 3. Holmstrom 11:1 mp. 4. Krokstrom 11:2 mp. 5. Pettersson 11:3 mp. 6. Johansson 11:5 mp. Az első három helyezett között csak centiméterek voltak, így bármelyik helyezése az első helyre igen kérdéses.

200 m.: 1. Engdahl 22:4 mp. 2. Sandstrom 22:5 mp. 3. Krokstrom 22:9 mp. 4. Holstrom 23 mp. 5. Nilsson 24:2 mp. 6. Wester 24:3 mp.

400 m.: 1. Engdahl 50:4 mp. 2. Krokstrom 50:7 mp. Sundblad 51:5 mp. 4. Bolin 51:7 mp.

800 m.: 1. Lundgren 1 p. 57:5 mp. 2. Bolin 1 p. 58:2 mp. 3. Johanson 1 p. 58:4 mp. 4. Kiolling 1 p. 59:6 mp.

1500 m.: 1. Lundgren 4 p. 8:1 mp. 2. Widé 4 p. 10:9 mp. 3. Neurling 4 p. 11 mp. 4. Soderbom 4 p. 11:1 mp.

5000 m.: 1. Backmann 15 p. 10:9 mp. 2. Lundstrom 15 p. 33:2 mp. 3. Pettersson 16 p. 3 mp.

10-000 m.: 1. Backmann 32 p. 14 mp. 2. Lundstrom 33 p. 12 mp.

110 m. gát: 1. Christiersson 16:1 mp. 2. Holmer 16:1 mp.

Magasugrás: 1. Ekelund 183 cm. 2. Helmer 180 cm. 3. Thulin 180 cm.

Távolugrás: 1. Petersson 711 cm. 2. Abrahamsson 686 cm. 3. Ereksso 681 cm. 4. Nilsson 673 cm. 5. Olsson 663 cm.

Súlydobás: 1. B. Jansson 14 m. 1 cm. 2. Nilsson 13 m 81 cm. 3. Hegardt 13 m. 32 cm.

Hármasugrás: 1. F. Sansson 14 m. 75 cm. 2. Rumstrom 14 m. 60 cm. 3. Amlof 13 m. 92 cm.

Rúdugrás: 1. Rydberg 370 cm. 2. Mattson 360 cm. 3. Tiren 360 cm.

Gerelyvetés: 1. Lindstrom 62 m. 67 cm. 2. Blomqvist 57 m. 18 cm. 3. Almqvist 54 m. 33 cm.

A novisadi jubilaris atletikai versenyre ma délután indulnak athlétáink. Élénk érdeklődéssel várja a becskerei sporttársadalom a Bánát-Bácska közötti nagy erőpróba eredményét.

A veliki kikindai pályán 2 mérkőzés lesz vasárnap. Viktória kombinált-Kac. és Viktória ifjusági-Kac. ifjusági. Hogy melyik csapat készül nagyobb ambícióval a matchre, azt bizonyítani felesleges. Ch.

A veliki becskerei kereskedelmi és ipartestület.

A kereskedelmi és ipartestületbe, amely Jankovics Koszta elnöke alatt mult héten alakult meg, nagyban folyik a taggyűjtés.

A vezetőség a szervezési munkálatok mai állásáról a következőket közli velünk:

Az egyesülésbe mint pártoló tagok a mai napig beléptek:

Jovanovics Gyóka 500 dinár, dr. Zsupanszki Szlavio 500, Jankovics Koszta 500, Kerpner Lajos 750, Mihajlovics Dusan 800, Terzin Zs. Zsivko 1000, Risztics Gyóka 800, Radityev Laza 500, Radics Milan 500, Mayer Aurél 500, Gussmann Adolf 500, Hazai malomipar 500, Ergi Sándor 600, Gyárfás Edmund 500, Bakalics Márkó 800, Fischer es Lutsch 500, Kálai Jenő 500, Kurländer Imre 500, Eckstein János és fia 800, Mesznik Imre 500, Lukics M. Lyubomir 500, Berengeth Dusan 500, Vel. Bečkerečka fabrika ulja 10 0 dinárral.

Mint alapító tagok 200 dinárral: Almási Elek, Radovanovics i drugovi, Potven Gyóka, Martin László, Dojkovics i Petrovicski, Ciglj i gradjev. poduzetea, Galein i Vukov, Fischl Jakab & Co., Bukovacz Stevan, Erczegan Tose supr, Dobrovoljszki Nikola, Zemljoradn'ko d. d. Ivancia Ferdinánd, Birovlyev Filip, Deutsch Jakab i drug, Eckstein Vilmos, Vel. Bečk. Narodna Banka, Vel. Bečk. Stedionica és 38 rendes tag 2 dinár havi tagsági díjjal.

Mindazon kereskedők, gyárosok és pénzügyesek, valamint ezek ügyvezetői és segédei, akik az egyesületbe való felvételüket ezideig be nem jelentették, felhivatnak, hogy belépésüket mielőbb az egyesület titkárnál (Stanojlovics Sándor keresk. és iparkamara V. Bečkerek) jelentésék be.

Az egyesület célja:

1. Az országos kereskedelem és forgalom előmozdítása és fejlesztése az egyesület székhelyén s a kerületben s erre vonatkozó javaslatok előterjesztése a kamaráknak.
2. Hasznos kereskedelmi intézetek alapítása.
3. A kereskedők és iparosok közös érdekeinek fekarolása, valamint a baráti viszony és szolidaritás ápolása.
4. Az összeköttetés fenntartása a kereskedelmi és iparkamarával s más intézményekkel.
5. A kereskedelmi és iparkamarai rendes tag választása.
6. A kereskedelmi és iparkamarának leendő jelentés- és javaslat-tétele a kereskedelmet illetőleg.
7. A bejegyzett cégekről helyben és a járásban nyilvántartási jegyzék vezetése stb.

Ezért ajánljuk az összes kereskedőknek, gyárosoknak és hasonló intézeteknek, lépjenek be az egyesületbe mint tagok, hogy érdekeiket minden tekintetben megvédhessék.

Rövid hírek.

Madrid, okt. 7.

Szeptember 5-én, kedden, Madridban nemzetközi postakongresszus volt, amelyen a világ összes postai és távírdai delegátusai résztvettek.

Newyork, okt. 7.

Newyorkban a 300 éves angol-szász telepítési ünnepen, melyet legutóbb tartottak a Carnegie haliban, kellemetlen demonstráció történt. Egy nagyobb csoport, amelyben amerikai tiszték és katonák is voltak, elkeseredetten tüntettek Anglia ellen. Mikor pedig a zenekar az angol himnuszot kezdte játszani, akkor a tüntetők elhagyták a termet. Az amerikai lapok azt állítják, hogy a tüntetők tikos amerikai sinnfeinisták.

Brüsszel, okt. 7.

Egy belga bizotstég teljesen felszerelt kórházvonatot küldött a lengyeleknek. A vonatnak Strassburgon, Ausztrián és Csehszlovákián kellett volna a lengyel frontra érkeznie, azonban Németországban a munkások megakadályozták a vonat továbbindítását.

247-1920. fügszám. 1819

Árverési hirdetmény.

Dr. Stern Lázár vel. bečkereki ügyvéd által képviselt Feldmann Gábor zagrebi cég megkeresése folytán a Temmer testvérek vel. bečkereki cég Tomaseváci utcai házában levő magtárban beraktározott 378 darab száraz, gyapjas, molymentes, kukacmentes, nem szár-hagyó, bácska 11 mm. 21 kilogramm súlyu birkatórt 95 285 kor becsárban a Vel. Bečkereki Bőrgyár Basch és Kurländer cég késedelmes vevő kárára s veszélyére nyilvános árverésen el fogom adni.

Az árverés 1920 október 18 napján délután 3 órakor a helyszínen (Temmer testvérek házában) fog megtartatni. Kiküldési ár a becsár, de az áru a legutóbb ígérő készpénzfizető vevőnek ezen áron átul is el fog adatni.

Bánatpénzül a becsár 10%-a, vagyis 9528 kor. 50 fillér szolgál, melyet árvelelő szándékozó az árverés megkezdése előtt lefizetni köteles.

Vevő köteles a vételárat és a III. fokozatu vételi illetéket azonnal Feldmann Gábor meghatalmazott ügyvédje dr. Stern Lázár kezébe lefizetni, mert különben bánatpénzét elveszti és az áru nyomban újból el fog árvereztetni.

A vétel pillanatától az árut érhető minden veszély a vevőt terheli, ki köteles az árut Temmer testvérek magtárából az árverésről számított 24 óra alatt elszállítani, mert ellenesetben az a vevő költségére s veszélyére máshova lesz elraktározva.

Vel. Bečkereken, 1920 okt. 8-án.

Dr. Susich István, kir. közjegyző.

Közgazdaság

A deviza- és valutaforgalom szabályozása. A legközelebbi napokban megjelenik egy kormányrendelet a deviza- és valutaforgalom szabályozásáról. Devizák vásárlásával csak erre külön feljogosított bankok fognak foglalkozhatni s ezek kötelesek lesznek az általuk vásárolt devizák egyharmad részét kölcsön- és jutalékmentesen átengedni az államnak, kétharmad részét pedig csak olyanoknak adhatják el, kik azekért külföldről árut hoznak be. Az innen exportált áruk dinárakban vagy koronákban fizetendők, melyeket a külföldi vevő saját országának valutája ellenében itt köteles beszerezni. Ennek igazolása előtt az áru nem lépheti át a határt. Ha pedig itteni kereskedő szállítja az árut külföldre, akkor köteles biztosítékot nyújtani az iránt, hogy az áruért a külföldön befolyó valutát legkésőbb a határ átlépésétől számított két hónapon belül behozza az itteni pénzpiacra fogja eladni.

Liszt egyedáruság. A „Dunav” beogradi értesülése szerint a kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a liszt eladását monopolizálja. Megokolásul arra hivatkoznak, hogy ezzel az ország lakosságának liszttel való ellátása megkönnyíttetné, de az igazi okot alighanem másutt kell keresni.

Új bankjegyek. Az új 100 dináros bankjegyek már megérkeztek Párisból és rövidesen forgalomba kerülnek. Ugy hírlik, hogy az alapít-

ványi igazgatóság beogradi pénztárában 3 milliárd értékű új bankjegyek fekszik.

Letétek az osztrák bankoknál. Az osztrák pénzügyminiszter által kiadott rendelet szerint külföldiek szabadon rendelkezhetnek az osztrákbankoknál lévő betéteik felett.

Csehszlovák követeléseink. A csehszlovák kormány elrendelte a területén lévő összes jugoszláv értékek lefoglalását és zár alá vételét. Ezen feltűnő intézkedésre a „Slovenski Narod” értesülése szerint az adott okot, hogy a jugoszláv kormány a csehszlovák bankok birtokában lévő és egyszeri bélyegzéssel ellátott jugoszláv koronajegyek másodszeri felülbélyegzését megtagadta arra való hitakozással, hogy a felülbélyegzésre kitűzött határidő letelt.

Bádogos- és lakatormester

urak szives tudomására hozom, hogy nagyobb mennyiségű fél m.-es 1000-2000 dimenzió lemez

érkezett raktárra, melyet legkésőbb 32 koronás áraban bármilyen kis mennyiségben is, utánvétellel szállíthatok.

ZENTAI BÉLA, gép- és vaskereskedő, ZENTA. 1818 Városháza.

80%-os ecetsavat (olcsón), Club-papírt 100/100

Diana sósborszeszt, só, festéket

és az összes fűszer- és gyarmatárucikket ajánlja

1117

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ ÉS FIAI

Vel. Becskerek, Zsitni trg.

Veliki Bečkerek forgalmi főújság területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Ervényes augusztus 1-től.

Veliki Bečkerek—Pancsevo

430	839	i. V. Bečkerek 6.	2125	1807
945	1207	6. Pancsevo	1728	1411

Veliki Bečkerek—Vrsac

334		i. V. Bečkerek i.	1825	
	808	6. Vrsac		1348

Vel. Bečkerek—Vel. Kikinda

1918		i. V. Bečkerek 6.	649	
2135		6. Karlovo	440	
		i.	425	
2318		6. Vel. Kikinda i.	846	

Veliki Bečkerek—Zombolya (keskenyvágány).

1297		i. V. Bečkerek 6.	818	
1606		6. Zombolya i.	424	

Veliki Bečkerek—Subotica.

1931		i. V. Bečkerek 6.	1257	
1451		Karlovo	1044	
1616		Csoka	921	
1850		6. Subotica i.	619	

Subotica—V. Bečkerek—Pancsevo

619		i. Subotica 6.	1850	
1267		Vel. Bečkerek	1281	
1631		6. Pancsevo i.	750	

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1529	i. Karlova 6.	1258	850
1140	1611	6. Vel. Kikinda i.	1216	814

Zombolya—Sireg

1455		i. Zombolya 6.	639	
1640		6. Sireg i.	512	

Zombolya—Óregfalva

1730		i. Zombolya 6.	358	
1840		6. Óregfalva i.	290	

Vrsac—Bela Crkva

1715		i. Vrsac 6.	700	
1819		6. Bela Crkva i.	610	

Kovacsica (Antaifalva)—Pancsevo

650		i. Kovacsica 6.	1428	
848		6. Pancsevo i.	1280	

Kovacsica—Szamos

1500		i. Kovacsica 6.	647	
1552		6. Szamos i.	555	

Secsanj—Szamos

500		i. Secsanj 6.	1658	
547		6. Szamos i.	1608	

Secsanj—Szamos—Alibunar

500		i. Secsanj 6.	1908	
547		6. Szamos i.	1720	
		i.	6.	
		6. Alibunar	i.	

Vrsac—Pancsevo

835		i. Vrsac 6.	1708	
1209		6. Pancsevo i.	1325	

Kolbász-estély

folyó hó 9-én, szombaton
a Hollós-féle vendéglőben
Petrogradska (Melencsi) u.

Jó italok, gyors kiszolgálás, valamint
kellemes Schrammel-zene.
Számos látogatást kér,
1815 tisztelettel

HOLLÓSY GÖZSÉR.

KÁVÉHÁZBAN, VEN-
DÉGLŐBEN KÉRJÜK
A TORONTÁL-T

150 lóerejű magas- és mélynyomású gőzűp

kondenzátorral, szabadalmazott szelepkormányzóval kötéldíntáshoz, előgörgővel és koronggal,

40 lóerejű Diesel-motor, új,

16 lóerejű szivógázmotor,

csaknem új, azonnal kapható alanti cégnél:

Poduzetništvo za uredjenje mlinova te tehnička i elektrotehnička poduzeća

VIGIM STEINER, Zagreb

1806

Jurišićeva ulica 8.

Eladó 6 lóerős huzatos

gőzcséplőgarnitúra,

drótkerítés, fonógép 8 féle esigával (németországi gyártmány.) Ugyanott drót fonásra elfogadják, kicsinyben és nagyban.

BESSENYI FERENC, Óbuda, Rézműves u. 35.
1814

Lenolaj firnis

kétszer főzött világos és sötét, továbbá angol cinkveisz, koronacinkveisz, hínómáz, dörzsmáz (Schleiflak), koporsólak, expresszlak, Secatin, Brunolin, csontenyv, Schellak, mindenféle festéket és amerikai petroléumot ládáikban legolcsóbban ajánl

Weiterschan Janos. - 1784

Hirdetések :: felvételnek a
„TORONTÁL”
kiadóhivatalában

PLEITZ FER. PÁL
Vel. Bečkerek, Obilityeva (Zápolya) u.
:: 1. szám. ::

KÖNYVNYOMDA — LAPKIADAS

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

TÖMÖNTŐDE — KÖNYVKÖTÉSZET

RUGGYANTABÉLYEGZŐ GYÁRTÁS.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.